نام درس: فارسی – هفتم **نام و نام خانوادگی:** **پایه تحصیلی: هفتم** **آزمون: نوبت دوم** **سطح آزمون: ساده** – متوسط – سخت	**به نام خداوند جان آفرین** **استان:** **شهرستان:** **دبیرستان:**	**تاریخ امتحان: 1401/3/** **ساعت امتحان:** **مدت امتحان: 45 دقیقه** **طراح سؤال: حسین امینیان**

ردیف	سوالات تشریحی فارسی هفتم نوبت دوم- 10 نمره کتبی	بارم
1	**معنی واژه ها: 1 نمره** (5/. نمره نوبت اول – 5/. نمره نوبت دوم) **کلمات مشخص شده را در ابیات و عبارات زیر، معنی کنید.** 1- با نگاه های کنجکاوانه و تشنه، به درس بزرگ صبیعت **می نگریستم**. 2- باز هم در کلاس **غوغا** بود. 3- ناگهان صدایی شنید، صدا آرام و ضعیف و بیشتر به **ناله** شباهت داشت. 4- بُوی در دو گیتی ز بد رستگار نکوکار گردی بَرِ **کردگار**	/25 /25 /25 /25
2	**معنی مفهوم شعر و نثر: 2/5 نمره** (1 نمره نوبت اول – 1/5 نمره نوبت دوم) **ابیات و عبارات داده شده را به نثر روان بنویسید.** 1- مثل یک شاخه گل، جوانه بزن مثل یک چشمه سار، جاری شو 2- می گویند وقت طلاست ولی بدون تردید وقت از طلا گران بهاتر است. 3- پدر از پروین، همچون مرواریدی در صدف، مراقبت می کرد. 4- خداوند « نمی توانم» را قرین رحمت خود کند. 5- نابینایی در شب، چراغ به دست و سبو بر دوش، بر راهی می رفت.	/5 /5 /5 /5 /5
3	**درک مطلب: 2/5 نمره** (1 نمره نوبت اول – 1/5 نمره نوبت دوم) 1- منظور از عبارت « گوش می دادم، چشم می دادم، دل می دادم» چیست؟ 2- منظور از « دام » در مصرع « صد هزاران دام و دانه است ای خدا» چیست؟ 3- منظور از این عبارت که « نیما با کنجکاوی به دهان معلّم چشم دوخته » چیست؟ 4- در مصرع « آن که جان بخشید و ایمان، خاک را» منظور از« خاک» کیست؟ 5- **منظور از « چشم داشتن » در بیت زیر چیست؟** « اگر چشم داری به دیگر سرای به نزد نبیّ و وصی گیر جای»	/5 /5 /5 /5 /5

www-kanoon-ir

4	**دانش زبانی: 1/5 نمره** (5/. نمره نوبت اول – 1 نمره نوبت دوم)	
	1- **بیت زیر چند جمله دارد؟**	/25
	زنگ تفریح را که زنجره زد باز هم در کلاس غوغا شد	
	2- **فعل جملهٔ مقابل را مشخص کنید.** هنگامی که معلّم فارسی ما، امینیان ، با امتحان فارسی را گرفت...)	/25
	3- **زمان فعل مقابل را مشخص کنید.** نشسته بودید:	/25
	4- **هم خانواده کلمهٔ داده شده را بنویسید.** 1- نظارت:	/25
	5- **در جملهٔ زیر ضمیر را مشخص کنید و چه نوع ضمیری است؟**	/25
	« مریم دانش آموز پرتلاشی است، دوستانش آیندهٔ خوبی برای او پیش بینی می کنند.»	
	6- **در کلمات زیر واژهٔ ساده را مشخص کنید.**	/25
	« کتابخانه - گل فروشی – کتاب »	
5-	**دانش ادبی: 1/5 نمره** (5/. نمره نوبت اول – 1 نمره نوبت دوم)	
	1- **آرایهٔ تکرار در جملهٔ زیر کدام است؟**	/25
	« امّا وقتی نگاه کردم خدا جان، خدا جان! می دانید چی دیدم؟	
	2- **بیت زیر را جا به جا و مرتّب کنید(شیوهٔ بلاغی)**	/25
	« پرید از شاخکی بر شاخساری گذشت از بامکی بر جو کناری »	
	3- **قافیه و ردیف را در بیت زیر مشخص کنید.**	/5
	« آفرین، جان آفرین پاک را آن که جان بخشید و ایمان، خاک را »	
	4- در رسم زیر طرز قرار گرفتن قافیه است. چه نوع قالب شعری است؟	/5
	❋ ---------- ----------	
	❋ ---------- ----------	
	❋ ---------- ----------	
6	**تاریخ ادبیات: 1 نمره** (5/. نمره نوبت اول – 5/. نمره نوبت دوم)	
	آثار زیر از چه کسانی است؟	
	1- گلستان:	/25
	2- مثنوی معنوی	/25
	3- بهارستان اثر چه کسی است؟	/25
	4- یک اثر از فردوسی نام ببرید.	/25
	گاهی اوقات آرزوها بر وفق مراد ما نیست، اما تلاش کردن هیچوقت آرزویی را ناامید نکرده است. حسین امینیان	

www-kanoon-ir

پاسخنامه سوالات تشریحی فارسی هفتم نوبت دوم

معنی واژه ها: 1 نمره (5/. نمره نوبت اول – 5/. نمره نوبت دوم)

کلمات مشخص شده را در ابیات و عبارات زیر، معنی کنید.

1- با نگاه های کنجکاوانه و تشنه، به درس بزرگ صبیعت **می نگریستم**. (نگاه می کردم)

2- باز هم در کلاس **غوغا** بود. (شلوغ، سرو صدا)

3- ناگهان صدایی شنید، صدا آرام و ضعیف و بیشتر به **ناله** شباهت داشت. (گریه، زاری)

4- بُوی در دو گیتی ز بد رستگار نکوکار گردی بَرِ **کردگار** (خداوند)

معنی مفهوم شعر و نثر: 2/5 نمره (1 نمره نوبت اول – 1/5 نمره نوبت دوم)

ابیات و عبارات داده شده را به نثر روان بنویسید.

1- مثل یک شاخه گل، جوانه بزن مثل یک چشمه سار، جاری شو

(مانند یک شاخه گل رشد کن مانند یک چشمه حرکت کن)

2- می گویند وقت طلاست ولی بدون تردید وقت از طلا گران بهاتر است.

(می گویند وقت مانند طلا است ول بدون شک وقت و زمان از طلا هم با ارزش تر است)

3- پدر از پروین، همچون مرواریدی در صدف، مراقبت می کرد.

(پدر از پروین مانند یک مرواریدی که در صدف قرار دارد محافظت می کرد)

4- خداوند « نمی توانم» را قرین رحمت خود کند.

(خداوند نمی توانم را مورد بخشش خود قرار دهد)

5- نابینایی در شب، چراغ به دست و سبو بر دوش، بر راهی می رفت.

(انسانی که کور بود در شب چراغی به دست گرفت و کوزه ای بر دوش داشت و از یک راهی گذر می کرد)

درک مطلب: 2/5 نمره (1 نمره نوبت اول – 1/5 نمره نوبت دوم)

1- منظور از عبارت « گوش می دادم، چشم می دادم، دل می دادم» چیست؟

(با توجه و دقت زیاد)

2- منظور از « دام » در مصرع « صد هزاران دام و دانه است ای خدا» چیست؟

(مشکلات و گرفتاری ها)

3- منظور از این عبارت که « نیما با کنجکاوی به دهان معلّم چشم دوخته » چیست؟

(توجّه زیادی داشت)

4- در مصرع « آن که جان بخشید و ایمان، خاک را» منظور از« خاک» کیست؟

(انسان)

5- **منظور از « چشم داشتن » در بیت زیر چیست؟**

« اگر چشم داری به دیگر سرای به نزد نبیّ و وصی گیر جای» (امید داشتن)

دانش زبانی: 1/5 نمره (5/. نمره نوبت اول – 1 نمره نوبت دوم)

1- **بیت زیر چند جمله دارد؟**

زنگ تفریح را که زنجره زد باز هم در کلاس غوغا شد (دو جمله: مصرع اول یک جمله / مصرع دوم یک جمله)

2- **فعل جملهٔ مقابل را مشخص کنید.** هنگامی که معلّم فارسی ما، امینیان ، با امتحان فارسی را گرفت...)

(گرفت : فعل جمله است)

www-kanoon.ir

3- **زمان فعل مقابل را مشخص کنید.** نشسته بودید: (زمان گذشته)

4- **هم خانواده کلمهٔ داده شده را بنویسید.** 1- نظارت: (ناظر، نظر، منظر ...)

5- **در جملهٔ زیر ضمیر را مشخص کنید و چه نوع ضمیری است؟**

« مریم دانش آموز پرتلاشی است، دوستانش آیندهٔ خوبی برای او پیش بینی می کنند.»

ضمیر متصل ضمیر جدا

6- **در کلمات زیر واژهٔ ساده را مشخص کنید.**

« کتابخانه - گل فروشی – کتاب » (کتاب: واژه ساده است)

دانش ادبی: 1/5 نمره (5/. نمره نوبت اول – 1 نمره نوبت دوم)

1- **آرایهٔ تکرار در جملهٔ زیر کدام است؟**

« امّا وقتی نگاه کردم خدا جان، خدا جان! می دانید چی دیدم؟

(خداجان ، خداجان: آرایه تکرار)

2- **بیت زیر را جا به جا و مرتّب کنید(شیوهٔ بلاغی)**

« پرید از شاخکی بر شاخساری گذشت از بامکی بر جو کناری »

(از شاخکی بر شاخساری پرید / از بامکی بر جو کناری گذشت)

3- **قافیه و ردیف را در بیت زیر مشخص کنید.**

« آفرین، جان آفرین پاک را آن که جان بخشید و ایمان، خاک را »

(پاک، خاک: قافیه / را، را : ردیف)

4- در رسم زیر طرز قرار گرفتن قافیه است. چه نوع قالب شعری است؟ (قالب شعری قطعه)

---------- ❊ ----------

---------- ❊ ----------

---------- ❊ ----------

تاریخ ادبیات: 1 نمره (5/. نمره نوبت اول – 5/. نمره نوبت دوم)

آثار زیر از چه کسانی است؟

1- گلستان: (سعدی)

2- مثنوی معنوی (مولوی)

3- بهارستان اثر چه کسی است؟ (جامی)

4- یک اثر از فردوسی نام ببرید. (شاهنامه)

طراح سوال: حسین امینیان دبیر ادبیات فارسی شهرستان آزادشهر استان گلستان